

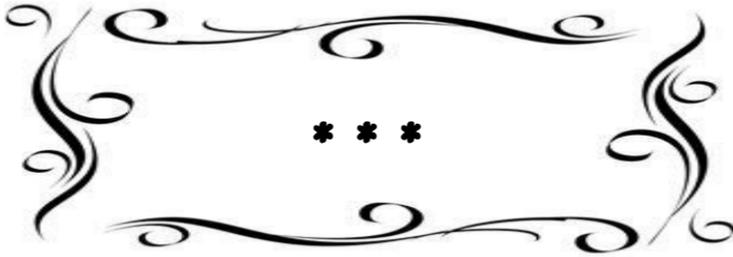
ЗМІСТ

УСМІХ МІСТА П'ЯНІ РИТМИ	3
НЕ НІЧ, А ПТАХ, ЯК ЧОРНИЙ ПТАХ, ...	4
СПРАВЛЯЄ СВЯТО МАЙ	5
ПАННОЧКО, ПАННОЧКО В БІЛОМУ!	6
ЯСНІ ОЧІ	7
НЕ НІЧ, А БЛИСК, ЯК СОНЦЯ БЛИСК!	8
ВАКХАНКА-НІЧ СВОЇМ БОГАМ	9
ДІТИ МІСТА	11
ВУЛИЦІ... ПАДАЮТЬ ЗЛИМИ УДАРАМИ	12
ПАДУЧІ ЗОРІ	19
ПАДУЧА ЗІРКА	20
ІСПАНКА	23
ОРГІЯ	26
ВСЕ, ЩО ЛИШИЛОСЬ	28
ШЛЮБ	29
ЗА МІСТОМ	31
З ВЕСНЯНИХ НАСТРОЇВ	36
Я І СМУТОК МРІЙ	37
НА СВІТАННІ	39
В ТУМАНІ	41
ЗЕЛЕНИЙ ШУМ	44
МРІЯ ВЕСНЯНА	45
НЕ ОШУКАЙ	46
ХВИЛЯ	47
НАДІЇ	48
ТУМАН	49
ДОЩ	50
ВЕСНЯНКА	51
НА СВЯТІ ВЕСНІ	52
КОМУ?	53
НА ХВИЛЯХ ВЕСНЯНКИ	54
НЕ СТРИМУЙ	56
У ХВИЛІ ВЕСНЯНІ	57
ВЕСНА	58
МІСТО	60
ВІДЕНЬ	61
В ЧАДУ	62
З БАЛКОНА	64
КЕРНТНЕРШТРАССЕ	66
БЛІДІ ЯНГОЛИ	67
У ВЕРТЕПІ	69

У ВАР'ЄТЕ	70
МАТРОНА	71
В ДАЛЬНІХ КВАРТАЛАХ	73
ПЕРЕД БУРЕЮ	75
ВЕСЕЛИЙ ЦВИНТАР	77
ДЕМОНСТРАЦІЯ	79
З ПІСЕНЬ ВОЛІ	80
НАШЕ СВЯТО	81
ПІСНІ ВОЛІ	83
КАРА	84
ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР	85
ПОВСТАННЯ	86
ВІДПЛАТА	87
СТОЛІТТЯ – ДЕНЬ	88
ШАХТАРЯМ	89
ДОДОМУ	92
ДОДОМУ!	93
МАТИ	95
ОМАНИ	96
НА ГОРАХ	97
РОЗЦВІВСЯ БОЗ	99
ОМАНИ	100
ДАЙ РУКУ ЗНОВ... ЗАБУТИ Я НЕ В СИЛІ	101
В ПОЛОНІ	102
СЕРЕНАДА	103
ЯК НЕ СПІВАТИ...	104
ВИШНІ	105
МІЙ РАНОК	106
РАНОМ ОСІННІМ	107
МАРИ	108
ЗОЛОТІ ПОЖАРИ	110
ПРЕОБРАЖЕННЯ	111
ДУША ОСЕНІ	115
ТАК МРІЙНО	118
МОЛИТВА ОСІННЯ	119
КУЧЕРІ ГАЮ	120
УСПІННЯ	121
REQUIEM	122
ТАМ ОСІНЬ	123
НЕХАЙ	125
БІОГРАФІЯ	126

УСМІХ
МІСТІА

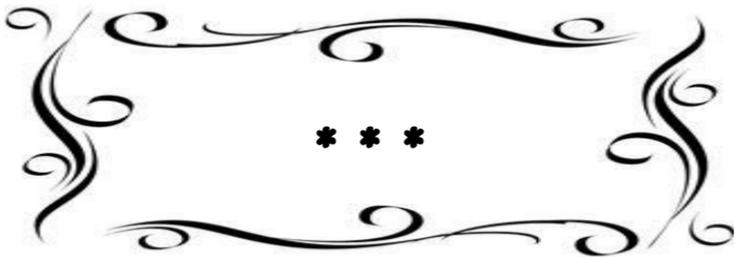
П'яні ритми

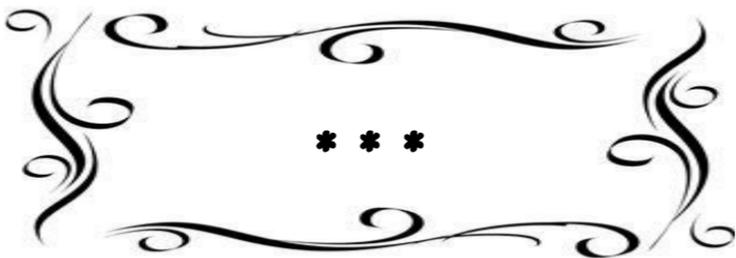
Не ніч, а птах, як чорний птах,
Крилами тихо має,
І чорний крик, мов чорний жах,
Над містом скрізь літає:
То ніч, як птах, як чорний птах,
Од ран тремтить, здиhaє.

Шепоти ночі надземні
Сіють бажання таємні.
Всюди розмови і стриманий сміх;
В квіти огневі кохання
Ніч убирає страждання,
Розпач, злочинство, і гріх.

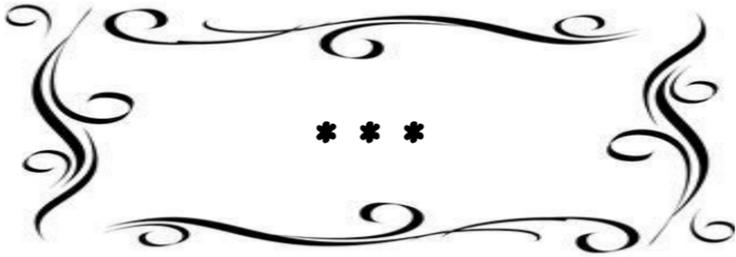
Не ніч – кошмар, страшний кошмар
З огневими очами,
Розлито скрізь отрути чар,
І сміх бринить сльозами.
Не ніч – кошмар, страшний кошмар
Увіч з живими снами.

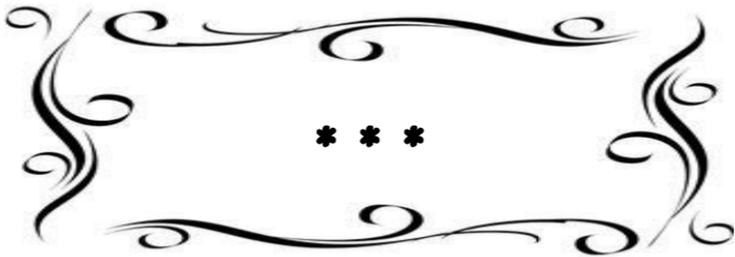
Справляє свято май.
Горять огнів гірлянди...
«Дівчинонько, стривай!
В руці твоїй троянди?
Та чом же плачеш ти,
Як сміх лунає всюди
І щастям повні груди?
Прости мене, прости,
Пречистее дитя!
Ти продаєш любов
І в реготі життя
Шукаєш забуття?..
А на трояндах – кров,
На сих трояндах кров...
Так геть же маску Арлекіна!
Твоїх троянд я не куплю:
Серед юрби свої коліна
Перед тобою підхилю!..»
Не ніч, а гад, отруйний гад
Сичить поза кутками:
Він любить гук і п'яний чад,
Вино, жінок з квітками.
Не ніч, а гад, отрутний гад
Тут владарем над нами.

Панночко, панночко в білому!
Линеш назустріч ти серденьку милому?
Біла, як хмариночка,
Плинеш у юрбі...
Стій! Одна хвилиночка –
Щось скажу тобі!
Неба ясного усміх досвітній
В твоїх очах,
Ранок рожевий, ранок привітний
В твоїх устах.
Радість безхмарну, щастя безмежне
Несеш для всіх...
Чом же ридає серце бентежне,
Як всюди сміх?..
Панночко в білому, в душу твою
Гостю непрохану –
Думку сполохану –
Кину свою:
Ти ж непокійную заколисай...
Панночко в білому!
Серцю зотлілому
Помочі дай!..

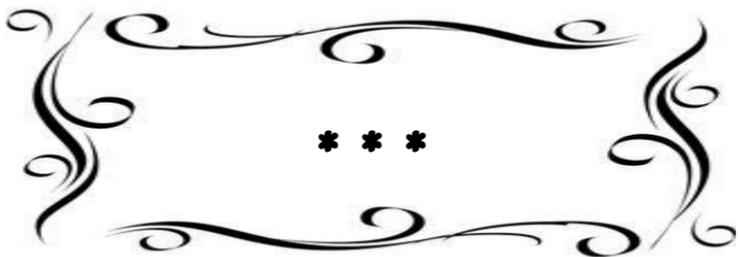

Ясні очі
В пітьмі ночі
В іскрах сміху зайнялись!..
Думи-звіри,
Як вампіри,
Знов у серденько вп'ялись.
Чад весільний,
Божевільний
Опановує юрбу...
Де ж долину,
Де закину
Сум пекучий і журбу?
Сиротою,
Самотою
Серед гомону стою
І не знаю,
Де сховаю
Тугу-гадину свою.
Неподужний сій тягар,
Щоб залити,
Щоб згасити
Серця власного пожар...

Не ніч, а блиск, як сонця блиск!
В проміннях бенкет дикий.
Дзвенять чарки. Рухливий тиск
Шаліє од музики...
Не ніч, а блиск, як сонця блиск,
Стрибає сміх, лунають крики...

Плавко гойдаються постаті білі –
Вальсу чарівного носять їх хвилі.
В очах нестримнее сяє бажання,
Щастя жагучого прагне кохання:
В вихорі п'яному чаду і світла
Квіткою буйною пристрасть розквітла.
Тілові млосному тісно в убранні –
Нудяться постаті в зайвім стисканні!..
Скинути б, скинути й в танці оргійнім
Впасти знеможеним в щасті подвійнім!..
Плавко гойдаються постаті білі –
Вальсу чарівного носять їх хвилі...

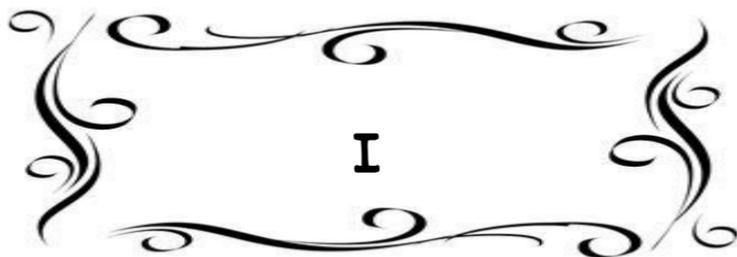

Вакханка-ніч своїм богам
Побожно вміє послужити...
А я стою серед колон,
Як той оганьблений Самсон, –
Благаю серце не тужити...
Коли б я міг сей пишний храм
Усім на тім'я повалити!!.

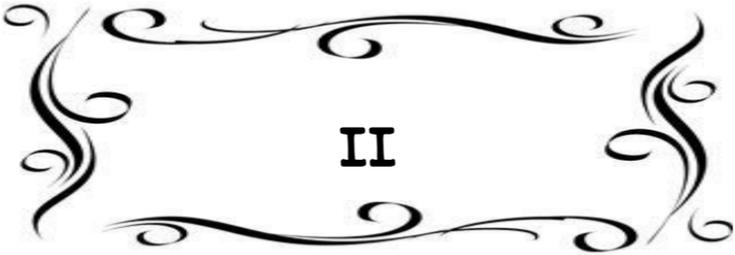
1913

ДИТТМ
МИСТТА

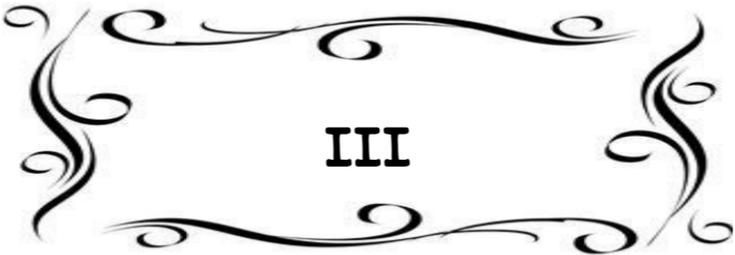

Вулиці... Падають злими ударами
Важко на голову хаос і грук.
Сунуться тіні тремтячі примарами,
Клаца зубами камінними брук.
Вулиці... скільки їх!.. Годі, доріженьки
П'яному тяжко додому шукать!
Ниють, не держать підтоптані ніженьки...
Сяду десь осторонь, годі блукать...
В серці не мовкне Зануда глибокая.
Зляканим оком моргає ліхтар.
Киш ви, малеча весела, жорстокая!
Дайте приспати проклятий тягар.
Регіт... А чи... то неба блакитного
Щедро розкидано блиск і скалки,
Втіхи бурхливої, щастя привітного
Сяють, сміються, тремтять зіроньки.
Мов серед площі офірні огні?
Кинув хто Молоху-Місту шаленому
В дар самоцвіти коштовні, ясні?..

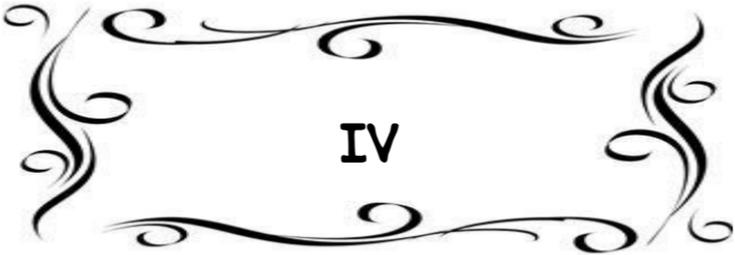
II

Нічка дрімливая,
Нічка пестливая –
Мати кохання –
Розкоші, пестоців,
Любоців, лестоців
Родить бажання.
В'ються, мов фурії,
Думи понурії,
В тілі знемога,
Туга клубочиться,
Місто регочеться –
Пересторога!..
Марно! Незнаная,
Люба, кохана,
Влада змагає,
Чаду любовного,
Щастя гріховного
Серце бажає.
Нічко жагучая,
Хвиле блискучая!
Ні! вже не спати!
Дайте ж обнятися –
З щастям спізнатися
І – хоч сконати!..

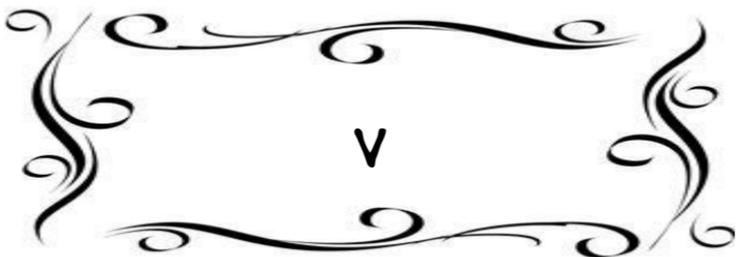
III

В темну нічку аж до ранку
Ніжний голос не вгавав:
Тихомрійну колисанку
Все співав, співав, співав.
Мати ж де?.. Не роздягалась
І заснула у кутку:
Добре, певно, підтопталась
Десь на бенкеті в танку.
Сни літали... Голод глухо
Скавулив прибитим псом,
І ловило з жахом ухо
Регіт Міста за вікном.
До обіймів рученята
Простягалися в огні,
І палали оченята,
Мов ті зорі весняні.
Мати спала.
До світанку
Ніжний голос не вгавав...
Мерхли тіні... Колисанку
Він співав, усе співав...

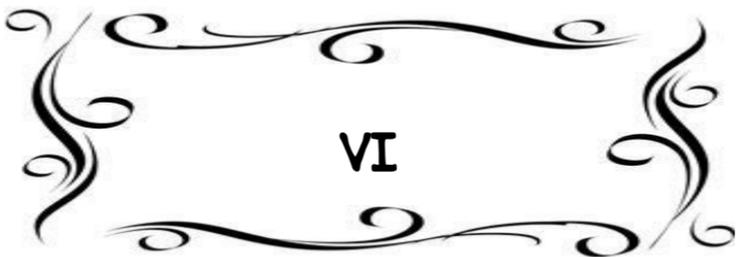

IV

«Люлі, дитинонько! матінка спить,
Спить твоя й доля-нероба,
Та не заплющу очей і на мить
Я, твоя мати – Хвороба.
Люлі, дитинонько! матінка спить...
Я чарівниця! Я пригорну,
І приголублю, й навію
Щастя безкрає довічного сну,
Я небуттям оповію...
Люлі, дитинонько! я пригорну...
Щастя за муки!.. Гаснуть огні,
Серденько ж в тебе палає...
Дай приторкнутись до нього мені:
Засне – і муки немає!..
Люлі, дитинонько!.. гаснуть огні!..»

Затихла колисанка. Ніч востанне
Махнула ще знеможеним крилом.
Зухвалий День услід їй, на прощання,
Вже розпочав пекельний свій псалом.
Свій сміх страшний тамуючи сльозами,
В танку шаленім крутиться Життя,
І лічить Смерть холодними очима,
Що Ніч дала без жалю й каяття.
Одна, другая... безліч!.. Тихі дзвони
Ридають сумно в куплених сльозах,
І в Міста гімн страшний свої прокльони
Вплітає чорний Сум і мертвий Жах.

Що се? Що се?.. В п'янім сні
Чорні привиди нависли,
Душу шарпають мені,
Мутять розум, серце стисли.

Тяжко... «Смерті!..» – навісна
Квилить туга... Сміх лунає...
Хто ж, як давить ніч страшна,
Буйну радість розсипає?!

Ах, се діти... Й знову день
У душі моїй ясніє,
Повно знову в ній пісень,
І надія серце гріє.

Хай лякає Міста жах,
Смертю дихають низини,
Хай святкують на верхах,
Щоб затихли хуртовини,

Серед смерті, у багні,
Ще не всі зів'яли квіти,
Ще не згасли всі огні –
Коли ж ні, то будуть жити!

Загартована їх міць
Тліє в іскрах, ще не знаних,
І в пожежах блискавиць
Спалахне серед обраних.

Сійте ж радощі і сміх!..
У життя бурхливім морі –
Скоро радощів нових
Блиснуть вам огнисті зорі!..

1913